

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ „EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR“ ÉS A „SÁROSMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET“ KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda:
Megyeház.
Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.
Kiadóhivatal:
Az EPERJESI NÉPBANK helyiségeiben, főutca 2-ik sz. a.

Megjelen: minden vasárnap.
Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:
Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . . . 2 „ 50 „
Negyedévre . . . . . 1 „ 25 „

Hirdetési díj:
háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.
Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 krajczár.
Nyilttér minden sor 10 kr.

Eperjes városának költségelő-irányzata.

Mint rendszeresen már több évek során át, ez évben is csak a napokban osztott szét a városi képviselők közt az 1885-ik évre vonatkozó költségvetési előirányzat. E törvényellenes késedelmet mi már annyira megszoktuk városi hatóságunknál, hogy az ellen csak felszólalni is, nem jut eszébe egy képviselőnek sem, mert hiszen üres szalmát csépelni nem akar senki sem. Hogy miképpen fejezi a városi hatóság a folyó kiadásokat és micsoda jogi alapon, holott a ténykedésére a legutolsó közgyűléstől imdemuit-t nem kért, azt nem értjük, pedig az utolsó közgyűlés alkalmával a tanácsnak minden tagja tudhatta már, hogy februárius előtt a budget nem lesz letárgyalva, márczius előtt pedig nem lesz a törvényhatósági közgyűlés által helyben hagyva; — pedig az évi költségnek megszavazása minden képviselő testületnek legsarkalatosabb joga. E késedelemnek talán csak nem az illető közegek túlterhelése az oka? Az nem! Régi slendrian, megszokott indolentia!

Költségvetésünk nem bővelkedik valami örvendeztető tételekkel, és egész organismusa vajmi gyenge lábon áll! Nézzük a bevételi czimeket. Az összes bevétel 80995 forint és 8 krajczár van előirányozva. Ezen bevételi summában azonban több átfutó, s így csak névleges jövedelem szerepel, mely a pénztár részére alig jövedelmez valamit, ilyen az erdői jövedelme 9564 forinttal, a téglá eladásból betett 3000 frtnyi jövedelem is csak bruttó jövedelem, a bánatpénzekből folyó jövedelem pedig épen teher és adósság, melyet a bér letétével a bérlőnek vissza kell téríteni. E három tétel levonása után felmaradó 68031 frtnyi bevételi summában a városi bérlőktől befolyó összegek 51980 forinttal vannak bebefoglalva. Ezen bérsummákban pedig a főbb összegek: a pálinkamérségi jog 15740 forinttal, a bormérségi jog 6070 forinttal és a vám és helypénzszedési jog 18725 frttal, s így e három bevétel, összesen 40535 frtot jövedelmezven, teszi a város legfőbb jövedelmi forrását. S ezen tételek eléggé bizonyítják fentebbi állításnak igazságát, hogy városi költségvetésünk vajmi gyenge lábon áll; mert száz és száz körülmény képzelhető, mely e három tétel jelenlegi magasságára káros befolyással lehet, mely azok mindegyikét ezerekkel le-

szállítja, s oly hiányt hozhat elő a városi háztartásban, hogy annak fedezetére nem 28% hanem 35 sőt 40%-os pótlék sem lesz elegendő.

A kiadások rovataiban fősummak gyanánt tünnék fel a városi adminisztráció és rendőrségre kivántató összegek. Ezek a tisztviselők fizetési 17205 frttal, a szegődtek és szolgák fizetési 8131 frttal, napi díjnokok és adóvégrehajtók 1860 frttal, kegy s nyugdíjak 1663 frttal, irodai s házi szükségletek, utazási költségek, rendőrök és szolgák ruházata, összesen: 2425 frttal, — az összes kiadás e zimen 31284 forint, vagyis a kimutatott évi jövedelemnek 38%-ka; — közművelődési czelokra mint egyházak és iskolákra tervezetiek 13750 forint, vagyis a jövedelemnek 17%-ka; — köveztetre, világitásra, utakra s hidakra és seprésre (az utolsó czimen kevesebb elő van irányozva mint tavaly, mert igen nagyok a panaszok a túltisztaság miatt (8730 forint vagyis 11%-ka a rendes jövedelemnek; egyéb czimek a kiadási rovataban: épületek fentartása, tűzoltók, ingók megszerzése 8258 forint vagyis 10%, tűzfajárandóság és fogyasztás 5560 forint, a mi ugyanannyival csökkenti az erdőnek fent kimutatott jövedelmét; — adó és egyenérték 8053 vagyis az összes jövedelemnek 10%-ja; — azokon kívül még több kisebb érdekű tétel. Valamennyi kiadási tétel összesen véve 95274 frt és 55 krra rög és a jövedelemmel egybevetve 14279 frtnyi hiányt tüntet fel, mely egyenes pótlék útján, minden adóforint után 22 krral, leszen fedezendő, hozzávéve a koldúsadót 4% és a törvényhatósági pótléket 2%-kal, fog tenni az összes pótlék csak 28 krt egy-egy forint után, és biztatnak és meggyugtának vele, hogy ebben már a 2400 frttal előirányzott csatorna-építési költség is benn van foglalva, s így kevesebb lesz a pótlék, mint tavaly volt t. i. 2 krral egy-egy forint után.

Uram istenem! Mennyire jaldultunk mi fel, midőn legelőször vettettük ki 10%-kos pótlék, mint ámitgattuk magunkat, hogy az csak ideiglenes, rövid ideig tartó pótlék lesz; mily nehéz sóhajok emelkedtek ki kebleinkből, midőn két év előtt 36%-ra szállott a városi pótlék, mennyire igyekeztünk illetékes helyről kimutatni, hogy ez csak az évi éven lesz olyan magas, a midőn rendkívüli körülmények t. i. több évi egyenérték tartozás kifizetése tették azt szükségessé, s ime alig hogy a 30-ból csak valamicskével is leszállottunk, birunk elég bátorsággal előlépni azon követelménnyel, hogy

a városi tisztviselők fizetési mind emeltessek, és mutatunk elégtelenséget azzal, hogy csak három tisztviselői állásnak fizetése tervezetük emelendőnek.*)

Bizony ha az adók nagysága mértékül szolgáljon arra nézve, valjon egy állam, egy község a civilizáció útján haladott-e, mi bátran viudikalhatjuk magunknak azon elismerést, hogy akkor, midőn ipar- és kereskedés városunkban folyton apad és fogy, a keresetnek minden forrásai szűkülnek, hogy mi akkor a községi pótlék s így a civilizáció terén oly szépen haladunk és emelkedünk. Komolyan mondvá, meg vagyunk győződve, hogy városunk budgetje nem tűr meg semmi állandó új megterhelést, úgy is tudjuk, hogy több éven át állandó rubrikát fog képezni a csatornahálózat kiépítése, hozzá jön majd az életbeléptető vízvezeték és világitás amortizációja, de ezeket, mint körülményeink közepette, okvetlen követelt felszereléseket és berendezéseket szivesen fogjuk fizetni, annál inkább, minthogy ezek csakis meghatározott ideig fognak terhelni bennünket, ezen idő lefolyása után pedig olesó élvezetbe lépünk mi és utódaink az ily módon létesített közhasznú s az egészséget és életet előmozdító berendezéseknek.

Az eperjesi kir. törvényszék beosztása.

(1885. évi január 15-től fogva további intézkedésig.)

Polgári osztály. Elnök: Palugyay Gusztáv. Helyettese: Kőszeghy Winkler János bíró. Előadók: Kőszeghy Winkler János, Mérey Aurél, Rakovszky Ferencz bírák. Tanácsjegyző: Hazslinszky Géza joggyakornok.

Büntető osztály. Tanácselnök: Kőszeghy Winkler János bíró. Előadók: Kovalezky István, Both Gyula bírák. Szavazó: Mérey Aurél bíró. Tanácsjegyző: Szepesházy Imre aljegyző.

Vizsgáló bíróság. Vizsgáló bíró: Urbán Gyula bíró. Tollnok: Fekete Imre joggyakornok.

*) Véleményünk szerint meg ahhoz kell bátorság, ha valaki azt kívánja, hogy a városi tisztviselők jelenlegi csekély fizetésüknél hagyassanak. Szerintünk a tisztviselők jó dotációja ép oly jó befektetés, mint a csatorna és vízvezeték építése. Szerk.

TÁRCZA.

Fekete virág.

A szerelem bűvös-bajos
Kertjében
Csak kétféle virág ragyog
Fényében; —
Egyik oly kék, mint a havas-
Tengerszem,
Másk sötét, mint a szemed
Kedvesem.
Bár illatuk betölti a
Világot,
Csakis egyszer láthatjuk e
Virágot!
Mindaz, ki a tengerszeműt
Megleli,
Oly szívet lel, mely hűséggel
Van teli;
De mindaz, ki a sötétre
Rátalál,
Díja — tilos szerelmének
A halál.
En kerestem e világon
A kéket
S szemeidben megláttam a
Sötétet.
Ezt esőkolom, e virágért
Rajongok,
Habár tudom, hogy e miatt
Meghalok! . .

Salon és causerie.

— Nordau M. után. —

Az ancien régime-nek fényoldala — a párisi salon. Ez volt a társasélet követelményeinek és az emberi érintkezés művészetének non plus ultrája. A salon hatalom volt, hódolt annak az állam, az egyház, a társaság, a művészet, az irodalom és a

tudomány; évtizedekig, mint biztosító szellentője vala a háborgó szellemek forradalmi vágyainak s ki tudja, nem jut-e XVI. Lajos sorsára már elődjének valamelyike, ha a salonok el nem simítják a régi királyságnak igaztalan tetteit, s nem teszik túrhatóbbá az uralkodó társadalomnak már-már kiállhatatlan zsarnokságát!

Mert az tény, hogy a versaillesi udvar kiszéleségig menő etiketteje, az udvar kérelhetetlen exkluzivitása, s az aristokracziának előkelő képzelgése, mindez kívül maradt a salon ajtaja előtt, mintha az valami csodaterő pentagrammával lett volna megjegyezve, mert oda bent egyiránt uralkodott a szellemi és társadalmi egyenlőség.

A párisi salonban meg volt már akkor valósitva a demokracziának egy bizonyos neme, midőn hivatalosan még a legmerevebb arisztokratizmus súlyosodott a francia nemzetre. Ez volt az egyetlen tér, melyen a tehetség és rang mint egyenjogositott társ karöltve járt; itt egy jó epigrammnak épeu olyan értéke volt, mint a kutyabőrnek s egy jó műnek a czime többet ért az egyszerű nemesi czimernél. A hadsereg és közigazgatás magasabb állásából ki volt ugyan zárva a nem nemes, de a salon megnyitott előtte s kielégíthetetlen nagyra vágyása részbeni kárpótlást talált ama diadalokban, melyeket itt a szellem és élel örökös versengésben magasau született vetélytársai felett aratott.

Gramont hercegasszonyaúl és Choiseul hercegnőnél megfordult Beaumarchais az órás fia, Diderot a plebejus s Leroud (irodalmi nevén D'Alambert) az utca gyermeke; és ismét tiszta kékvérű hercegeket lehetett látni Arnould Zsófiánál, vagy pedig Quinautnál a színészek, művészek, énekesek és zenészek vegyes társaságában. A salou muzeumja vala mindannak, a mi csak

kiváló volt Franciaországban; minden tökélynek szabad volt a bemenet; magába zárta a szépséget, az eleganciát, a rangot és gazdagságot, a lángelméket és szélsőségeket, az egészséges minden-napi házi ést és a csodálatos fureszt; maga a tulzott hiúság, tulságig kifejtett önérték előtt is, ha kellőleg feltűntek, megnyiták a salon ajtai. A salon nagyhatalmának titka épen abban rejlett, hogy a nemzet egész elitejét, Franciaország egész genejét magában összpontosította.

Az ember igen sokszor idegenkedik az oly törvényektől, melyek reánk külső erőszakkal parancsoltatnak, de készséggel hódolunk az olyanoknak, melyeket magunk hoztunk. És mivelhogy a salon világa a szabadságmivességnek egy neme volt, melyben a nemzet valamennyi köreinek, érdekeinek és áramlatainak egy-egy képviselője helyet kapott, és mivel ama törvények, melyeket a salon diktált, mindezeknek összakaratával jöttek létre, természetes, hogy nem maradt senki, ki e törvények ellen fellázadt volna. Így történt azután, hogy a salon suverön hatalommal uralkodott a nemzet izlése és erkölce felett; erre vezethető vissza a 18-ik századnak csodálatosan harmonikus, eddig még soha el nem ért egysége, mely a század politikáját, bölcsészetét, művészetét és tudományát ugyanazon alakba önté s ugyanazon jelleggel ruházta föl.

Hogy hol jöttek össze, az mellékes volt. Ép oly készséggel mentek a nagy úr palotájának fogadó termébe, hová csakis számos előszoba során s kétrendben felállított aranypaszományos inasok galleriáján végig juthattak, mint Diderothoz a negyedik emeletre, hová egy sötét előszobán át érték a társalgó „terembe“; ép oly szivesen jelentek meg Necher asszonyaúl, kinek pénteki diverszei igen híresek voltak, mint a szegény D'Espinasse kisasszonyaúl, ki — miut azt Grimm elbeszélte —

Telekkönyvi osztály. Elnök: Palugyay Gusztáv, elnök Helyettese: Kovaliczky István bíró. Előadó: Molitorisz István, Both Gyula bírák. Fogalmazók: Szeredinszki Sándor aljegyző, Rosenfeld Béla joggyakornok.

Működés. Közszeghy: Urbéri perek, kisebb polgári felelveteli ügyek és a közpolgári ügyek egy része. Mérey: Kereskedelmi-, váltó-, czégbjegyzési és csődügyek egy része és a hagyatéki ügyek egy része. Rakovszky: Csődügyek egy része, hagyatéki ügyek és közpolgári ügyek egy része. Kovaliczky: Büntetőügyek. Molitorisz: Telekkönyvi ügyek egy része. Both Gyula: Telekkönyvi ügyek másik része.

Elnöki iroda. Fogalmazó: Krivácsy Károly jegyző. Kezelő: Zsarnay Valér irnok.

Pertár. Pertárnok: Usz Ferdinánd irnok, Krivácsy Károly jegyző felügyelete mellett.

Polgári és büntető osztály. Iktató: Neumer István irodatiszt. Irattárnok: Semsey Adolf irodatiszt. Segéde: Dessewffy Gábor irnok. Kiadó: Richuvszky Nándor irodagazgató. Tisztázók: Dessewffy Pál, Berthóty Vilmos, Zombory Kálmán irnokok és Libay Győző s Bodjanszky Lajos díjnokok.

Telekkönyvi osztály. Fogatosítók: Szankay László telekkönyv-vezető, Szalyovich Aladár segéd-telekkönyv-vezető, Tardy József segéd-telekkönyv-vezető. Iktató: Berthóty Tivadar segéd-telekkönyv-vezető. Kiadó: Körtvályessy Bertalan irnok. Irattárnok: Wanczak Samu díjnok. Tisztázók: Hlavács Bódog irnok, Szuehy János irnok, Némethy József díjnok, Kubinyi Árpád díjnok.

Kelt Eperjesen, 1885. évi január hó 15.

Palugyay Gusztáv,
kir. törvészéki elnök.

Epítsünk iskolát görvélyes gyermekek részére a havasokon.)*

Világosság és levegő az élet első alapfeltételei. Mentül jobb az atmoszférikus lég. annál egészségesebb s ellentállók a test s ritkább a betegség.

Egy bizonyos magasságban az emberi lakhelyektől a levegő ment minden fertőző anyagoktól. Ily magasságig el nem jut az emberek és állatok kigőzölése, vagy erjedő anyagok bomlási terményei. Itt a talaj is szűz, hiányzanak benne az oly szomorú jelentőségre vergődött baccillások, baktériák, microcoecok. Vize kristály, levegője üde és tiszta, s a görésd alatti már 1000 méter magasságban baktériumok nyomát sem találjuk pedig ugyanekkor a nagyobb városok utca levegőjéből vett próbánál egy négyszög milliméteren 20—25 ezeret mutat ki a vizsgálat. A míg benne élünk-mozgunk, észre sem vesszük, hogy minden légvételnél ezernyi ily bacteriumot magunkba szívunk. De ha felmegyünk egy több száz méterrel magasabb hegycsúcsra, akkor látjuk csak, mily vastag köd- és füsttéregbe van borítva a város. Ez a kulturális gőzréteg, optikai tükre annak a pszichának, mely a talajban fekszik s mely ugyanily arányban metelyezi meg az ivóvizet is.

Egészséges ember, rendes ellentállási képességgel ezen kombinált támadással szemben is sokáig meg bír élni, kivált ha az év legrosszabb szakát a forró nyarat a hegyek közt tölti. De beteges szü-

*) Figyelmeztetjük a t. cz. szülőket Dr. Szontágh Miklós, Uj-Tatrafüred tulajdonosának, az itt kifejtett nagy horderejű eszméjére.

tudára adta a vendégeknek: „Nem elég gazdag, hogy souperséket és diverseket adhasson, de azért szívesen fogad oly barátokat, kik azért jönnek, hogy nála — szieszáljanak.“ Csak a kuliszszák változtak, a játszóka, a kosztümök s a dialogok ugyanazok maradtak.

Mennyi nagyot, szépet, jót és halhatatlant lett volna képes ilyen hatalom, mint az akkori párisi salon, a tizennyolezadik században teremteni! De minden intézménynek fatalitása, hogy rendszeren korának gyermeke marad s az epikureisztikus, elpuhult, játszó rokoko-kor ellene volt minden komolyan. A salonban a nő uralkodott; udvariasság volt a légkör; mindama fényes élez, melyeket a kultúrörtenet legszellemesebb emberei itt egymásnak elmondottak, mindezen szellemi párviadalnak csak egy volt a célja: a győző részére kegyes díj a hölgy részéről. Ily körülmények között a salon nem volt egyéb szerelmi itélőszékénél s azon boldog férfi felé, ki képes volt a hölgyek nyugtalan szeszélyeit ingerelni s keresve kereső állhatatlanságukat egy pillanatra lekötöni, — amott a salonon túl titokteljesen s esábitólág intett az illatos, félig homályos boudoir.

A minek az lett a következménye, hogy az uralkodó társalgás szellemi niveauja igen alacsony lett. Legkedveltebb volt a tracs és napi újdonság. A salon helyettesíté a napilapok, melyek akkor még csak pályában voltak. Bachaumont, ki örökké apró pikans anekdotákkal rendelkezett, évekig nélkülözhetetlen ember maradt s Grimm, úgyszintén Diderot, grandseugneri lábon élhettek a párisi salon esacskságairól szóló s a külföldi udvarok által fejedelmileg honorált levelezéseik jövedelméből.

A nagy forradalom a francia társasággal

lőktől eredő gyermekek az esetek legnagyobb részében nem képesek kiállani a küzdelmet az atmoszférikus és telluricus hatások ellen, a milliárdnyi bacterium, mind megannyi parazita a szegények vérében, táplálkozási rendellenességeket szül, melyek végeredményben görvélykört — scrofulat, — s később tüdővész okoznak.

A görvély- és gümőkör az emberiség legveszesebb ostarai. Sem a cholera, sem a pestis nem követelnek együttvéve annyi áldozatot, mint e két betegség. A 20-ik korvet megközelítő és meghaladó ifjúság sorából minden harmadik halálozást a scrofula tüdővész okozza. Budapesten egymagában 4000 ember hal meg évenként tüdővészben, Németországban 200.000. Angliában 50.000 lélek, a mi átlag felszálalékát teszi ki az emberiségnek.

A gümőkör a görvélykórnak ikertestvére. — egy és ugyanazon betegség, mely Jaulus ábrázattal az ember kora és egyénisége szerint majd a tuberculosis képeben mutatkozik. A legtöbb tüdővész scrophuloticus tüdőgyuladásból fejlődik.

Satnya, rosszúl táplált, görvélyes gyermekek folyton ki vannak téve azon veszélynek, hogy későbbi éveikben gümőkórosak lesznek; de a jól táplált scrophulások sem veszítik el végkép a hajlamot hozzá. Szemmel kell tehát őket is tartani.

S miből állnak azon módok és eszközök, melyek segítségével beteges szülők gyermekeinél a hajlamot a görvélyre és gümőkóra lelehet küzdeni. A gyermekeknek alkalmas kell arra nyújtani, hogy tiszta havasi levegőben oly életviszonyok közé helyeztessenek, a mely viszonyok közt a vérképződés náluk jobb irányt vesz, s jobban minősített vérrrel helyesebben táplálják beteges hajlamú szerveiket, másrészt meg az élénkebb anyagcsere által a satnya elemeket kiküszöbölik. Erre évek kellenek. Már pedig a gyermekeket 6 éves korukban iskolába küldik, még rosszabb levegőre, mint a minő az utczán van. Arról kell tehát gondoskodnunk, hogy az iskola oly helyen legyen, a hol a beteges hajlamú gyermekek a reájuk nézve életfeltételt képező klimatikus előnyöket az iskolázással összeköthetik.

Fel kell velök mennünk a havasok tiszta levegőjébe. Itt kell iskolát emelni görvélyes gyermekek részére, valamint olyanok számára, a kiknek egyik másik szülője tüdővészben halt el, vagy korábbi éveiben maga is görvélyes volt, még ha vele született hajlam nem is mutat látható jeleket. A gyermekek szervezete szerint lehetne az egyik iskolát 2000 láb magasságban, például Felkán felállítani, a másikat 3000 láb magasságban a Tatra egyik védettebb pontján.

Az emberi ész időmultán le fogja győzni a görvélykört is, a minthogy legyőzte, vagy megtörte a középkor számos járványait. A görvélykór csökkenésével a gümőkör is kevesedni fog.

Ez eszme terjesztői az emberiség legnagyobb jövővi lesznek. Hadd melengesse őket a jótékony-ság éltető tüze.

Dr. Szontágh Miklós.

Az altisztek kaszinója.

A városunkban állomásozó 67. ezred altiszti-jai a mult hó elején valóban lélekemelő ünnepélyt rendeztek köztisztelet s szeretetnek örvendő ezredesük, Sitka Gusztáv tiszteletére.

Az ünnepély rendezésére az ezredes által alakított altiszti kaszinó egy éves fennállása évfordulójának megünneplése szolgáltatott alkalmat s jó lelekkel mondhatjuk, hogy a háts altisztek való-

együtt elseperte a salonokat is. A direktorium orgiái, az első császárságnak pompadús ünnepélyei nem vetekedhettek az ancien régime társadalmi életének bajos kellemével. A restauráció iparkodott ugyan nagyon, hogy a salonokat is restaurálja, de ezzel is épen úgy járt, mint számos más intézménnyel, melyet a nagy forradalom halomra döntött.

Mai napság Párisban igen nagy a salonok száma, de igazi salon nincs. Összejönnek Faubourg St. Germainban, a követségi palotákban vagy a bürzearisztokracia hoteljeiben, de ott már hiába keressük a szellemek régi szabadságát — s a szokások könnyű és elegáns fesztelenségét. A Faubourg nem fogadja el „az új rétegeket“, a diplomatikus estélyek unalmasak hivatalos feszeségük miatt s a plutokracia szertartásos kicsiségekkel akarja pótolni azt, a mit morális prestigében nélkülöz és még szigorúbb formalitások között mozog, mint akár az udvari társaság. Nincs szellemük. Egyedüli törekvésük a meghívott vendégnek hatásos fényáramlat, nagy szolgasereg, ritki virágok, drága szőnyegek, a berendezés pompája, a gyémántok, képek, bibelotsk, lucullusi buffet és pazar művelzetekkel imponálni. A vendégnek kedveskedik Capoulnak egy dalával, Pattinak egy roudaladjával, Sarah Bernhardt egy deklamációjával, St. Säns koncertjével stb. de az egész világnak meg kell tudnia, hogy a dal 500, a roudal 2000, az estély programja összesen 5—10000 frankba került. X. milliomos háza arról híres, hogy ott a legdrágább és legjobb prim-uróket lehet enni, Y. milliomos meg arról, hogy ott megfordulnak a legelső drámai művészek. Egyik és másik esetben is tisztán pénzáldozatról van szó.

A modern párisi soiréket nem lehet társas összejöveteleknek mondani. Valamelyik idiotikus ajtónálló elkiáltja az eltorzított nevet, a megérkezt

ságos ovációban részesítették szeretett ezredesüket. A kaszinó bejárójánál szép diadaliv volt felállítva, melyen e transparent fénylett német nyelven: „Eljen Sitka G., az altisztek kaszinójának alapítója“. Az ezredes, midőn a tisztikar élén belépett a terembe, dörgő éljenek fogadták s az altisztek nevében Topsyher Ede altiszt üdvözölte szépen átgondolt beszéddel. Erre az ezredes meghatottan válaszolt s buzditó beszédeben különösen felhívta az altiszteket, hogy a barátságos egyetértés forrása legyen kaszinójuk, melyben a trón iránti hűség, hazaszeretet, szellemi műveltséget gondosan apolják mindenkor. Az ezredes hatáso szavait hatalmas éljen követte, mely után az altisztek az ezredes s a tisztikar szívélyesen meghívták a társas vacsorára. A vacsorán mintegy 100 személy vett részt, mely a legkedvesebb kedv mellett ért véget mintegy 3 óra után. A vacsora folyama alatt számos lelkes toasztot mondtak, melyek közül különösen kiemelendő Sitka G. ezredesé, ki a kaszinó virágzó fennállásáért emelte poharát. Vacsora alatt az ezred zenekara játszott.

Az altisztek különben még azáltal is emelték az ünnepélyt, hogy ez este leplezték le az ezredes életnagyságu fényképét (mellkép).

Nem hagyhatjuk megemlést nélkül e helyütt, hogy mily üdvös intézményt létesített Sitka G. ezred-s, midőn az altiszti kaszinót megalakította.

Az ezredesnek ugyanis az a magasatos czél lebegett szeme előtt, hogy altiszteit a merev egyoldalu katonai életből kiemelje s a társadalomban is helyet biztosítson számukra. Mintegy mulatva akarta velük a szellemi élvezeteket megkedveltetni, midőn a célja elé gördített nagy akadályokat legyőzve, erélyesen hozzáfogott a kaszinó létesítéséhez, mely mai nap már teljes szilárd alapon nyugró társas-egylet.

A kaszinónak van négy lapja, mintegy 200 kötetből álló, — de folyton gyarapodó, — könyvtára, tekeasztala, több sakk- s dominó-játéka stb. Az altisztek természetesen öömmel gyűlnek össze a fázasztó napi munka után az egyletben s a szórakozás mellett természetesen tanulnak is.

Ezáltal, magától érteődik, elej van véve annak a balvéleménynek, mintha a mi altiszteink meg nem állnak helyüket a társadalomban. A kaszinóban alkalmuk van összejönni tapasztaltabb pajtásaikkal, kiktől ép ugy elsajátíthatják a szellemi műveltség középfokát, mint a milyen kellemesen szórakozhatnak velük.

Adjuk meg a kellő tiszteletet az altiszteknek is, ne tekintsük őket mintegy a művelt társadalomból teljesen kizártaknak, akkor ő bennük is felébred a magasabb önérzet, s akkor bizonyára nem lesz alkalmunk panaszkodni, hogy az altisztek tanulatlanok.

Sitka G. ezredes üdvös munkát végzett, midőn az említett kaszinót megalakította, mert míg ez által egyrészt az altiszteket ébreszté fel semmittevésökből, másrészt a közönség balvéleményét czáfolta meg fényesen!

Levelezés.

Soóvárt, 1885. jan. 27-én.

Tekintetes szerkesztő úr!

Becsés lapjának f. évi január havi 4-ik számában „Soóvári mulatságok“ czim alatt egy helyreigazító közlemény jelent meg.

A tudósító rektifikáló buzgalmában, a nagyon „rosszul értesülés“ hibájába esvén, igyekszik egy

fényüzéstől ragyogó terembe lép, iparkodik a tömegben át a háziasszonyhoz jutni, megszorítja a kezét s elvegyül ama közönyös néptömegbe, mely a salont ellepi.

Az egyik estilapot olvas, a másik képeket bámul, a harmadik nézi a whistezőket; ezen sarokban politikáról van szó, a másikban börtöről, a politika a börtörnek épen olyan chinai tudomány, mint a börze a politikusnak s itt nem gondol senki arra, hogy a két sarok között az érintkezés helyreállíttassék.

Száz eset közül kilenczvenkilenczben azt sem tudja az ember, hogy kiesoda a szomszédja, mert nincs szokásban a személyes bemutatás; ha az ember beszédebe ereszkedik, az lehetőleg szintelen és banalis, mert nem lehet tudni, nem sörtjük-e meg valakinek vallásos, sociologikus vagy politikai nézeteit, hajlamait vagy bogarait.

A hölgyek a föterem közepén egy tömegbe szorítva, úgy ülnek mint a bekerített nyáj, külön az uraktól, kik a terem többi részét szokták elfoglalni. Tiz évig is járhatni ily soirékba s az ember oly idegen marad a háziúrral, a háziasszonnyal és a többi vendégekkel szemben, mint akár az első napon.

Párisban a második császárság óta mind jobban divatba jött az angol „evenyng party.“ Találmanya az egy oly népnek, melyet a természet sem elasztikus szellemmel, sem könnyed nyelvel nem áldott meg, mely szereti, ha mások mulattatják. Az evenyng party-ba épen úgy szokás menni, mint a koncertbe, színházba vagy felolvasásra. A saját szellemünk ott teljesen pihenhet, nem szükséges egyéb mint illedelmesen hallgatni. A régi salon pedig, mint már kiemeltük, épen ellenkezője volt az evenyng partynak, ott saját szellemi provizióval kellett magát ellátni s nem volt szabad arra tá-

kincstári főhivatalt a nyilvánosság előtt meggondolatlanul pellengére állítani.

Ugyanis: a hivatolt közleményben az állítatik, hogy Soóváron a kisdetöröda javára, a magyarosító-egylet vidéki körének derék elnöke Kalmár Tivadar úr által műkedvelői színelőadás tervezetett, de ily úton a magasztos czél nem érettetett el „mert azon épület, melyben a színház van elhelyezve, az épület felügyeletével megbízott főbányahivatal, olyan feltételek alatt engedte volna csak használni, melyek nem csak a műkedvelők — de egyszerű vándormuzsák becsületéért is sértettek volna“. — Hát biz' ez nagyon is kemény vád, különösen alaptalan.

Ezen vád valósága bár magától eszik az által, hogy a tudósító nem jelölte meg a becsület-érvét sértő „használati feltételeket“, mindamellett, — mint a soóvári főbányahivatal egyik szerény tisztviselője — kötelességemnek tartom, a félre vezetni szándékolt olvasóközönség előtt a tény valódi állását feltárni. 1878-ban Soóváron egy önkéntes tüzoltó-egylet alakult. Ezen egylet, hogy fennállhasson, kizárólag a soóvári intelligencia adozatkészségére volt utalva. De amennyiben a tagsági díjak a költségeket nem fedezték, a tüzoltói közgyűlés 1880 vagy 1881-ben elhatározta, hogy a pusztulásnak indult soóvári műkedvelői színház a tüzoltóság tulajdonába adassék át azért, hogy a tüzoltói költségeket színelőadások rendezése útján is szerezzék be.

Ezen határozatba azok is, kik a színház létrehozásában részt vettek s így abban némi igényt tartottak — mint a tüzoltó-egyletnek is tagjai — megnyugodtak, annál is inkább, mert a tüzoltó-egylet a színházzal együtt, annak adósságait is átvette.

Az önkéntes tüzoltó-egylet pártoló tagjai számára nagy megfogyatkozása s egyéb okok közrehatása miatt a nemes irányú egylet fenállása mármár kétségessé lévén, miért is az egylet elnöke Harmanesok György főbányahivatali főnök, 1884-ik évben az önkéntes tüzoltó-egylet közgyűlése elvén azon indítványt terjesztette, hogy kéressék fel a magas m. kir. pénzügyminiszterium, miszerint tekintve az egylet tennállásának szükségessé voltát, a tüzoltóságot hatás és költség körébe vegye át.

Ezen indítvány általános helyesléssel elfogadtatott, s a kérelem felterjesztett azon hozzáadással, hogy a tüzoltóság „minden szerelvényével együtt átadatik a kincstár kezelésébe.

A magas kir. pénzügyminiszterium a felterjesztést elfogadván, utasította a főbánya-hivatalt, hogy a tüzoltóságot vegye át s annak ügyeit jövőre hivatalos uton rendezze.

A főbányahivatal tehát a tüzoltóságot, az önkéntes tüzoltó-egylet feloszlató közgyűlésének határozata alapján átvette „minden szerelvényével“ — a mihez a színház is hozzá tartozik, most mint a tüzoltóság segély alapjának tulajdona.

A dolgok ilyen állásánál fogva, miután az itteni tüzoltó intézmény most már hivatalosan kezeltetik, kötelessége volt a hivatalnak annak vagyona felett is hivatalosan intézkedni, még pedig úgy, hogy a segély alapgyarapodjék.

E végből a főbányahivatal a színház használatára vonatkozólag egy rendszabályt adott ki, a melyben a bevétel ellenőrzése is benne foglaltatik, azért, mert arról minden kértelyt kizáró okmányokkal szerelt hivatalos számadást kell vezetnie. Ezen rendszabályban természetesen az épület mikénti biztosítására vonatkozólag is vannak feltételek, mivel

maszkodni, hogy a társaságot más látja el szellemi táplálékkal.

Ezen állapot nem természetes, nem egyezik meg a franczia szellemmel, átmeneti korszak uralkodik, mely mihamarább véget fog érni s érjen is mihamarább véget!

„Fizetési meghagyás“.

— Tanulságos történet. —

Borzasztó méltatlankodással olvastam egy ellenzéki lap vezércikkjét, melyben a magas kincstárt összes hivatalai és tisztviselőivel a poklok mélyére ránczította egy fizetett publicista.

En Istenem! hat mit akarnak tulajdonképen azok a véresszájú zsurnaliszták a magas kincstárral? Talán azt, hogy még több adót nyeljen el zsiros falatok fejében a mi szegényes asztalainkról? Egyebet ugy sem érhetnek el förmédvényeikkel, mert hiszen azt nem kívánhatjuk az államtól sem, hogy i g y e n existáljon; s ha nekünk kell a pénz, neki százzorta annyit kell, hogy eltarthasson bennünket! Az adó s egyéb kincstári jövedelmek ellen egyetlenegy jó hazafi sem panaszkodhatik, mert ha nem fizet (hát az exekuczió?) akkor bankrótot mond a sokat siratott édes hazai!

Ezt pedig egyikük sem kívánhatja, — tehát fizessünk szépen, jó kedvvel, — vagy vándoroljunk ki Amerikába.

Mondom, borzasztóan feldühösített ez a nagy vehemenszavú irrt „adót ne fizess“-fele cikk, mert mint jó hazafi, tisztelettel elismertem az édes houbaza ezernél czifrább névre elkeresztelt, de örökösen „adó“-ra kilyukadó jogos követeléseit, sőt hogy e nagy lelkesedés s jóakarát eredmény nélkül ne maradjon tüstént föl is készülttem, hogy négy év óta nem fizetett hadmentességi díjamat

annak egyik részében a kincstárnak nagy értékű gabonanevelőinek elhelyezve.

E rendszabály különben tudomás vétel végett a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumhoz is azonnal felterjesztetett.

A főbányahivatalnak kötelességszerű intézkedését tehát csakis erőszakoltan lehet oda magyarázni, hogy az egy nemes czél elé „becsületérvét sértő“ akadályokat gördít.

És mert a főbányahivatalnak minden tisztviselője áll a hazafiasságnak azon színvonalán, mint bár melyik igaz érzelmű honpolgára a hazának, a hivatalt igaztalanul, annak tisztviselőit pedig közvetve, közleményét a tudósi ónak ezennel visszatüsitom.

Midőn e levelem szíves közlését kérem, mely tisztelettel maradtam

alázatos szolgálja
Ráthonyi Balázs.

Kis-Szeben, 1885. január 20.

Tekintetes szerkesztő ur!

Hogy mily sok és nagy érdemei vannak azon tisztelt és érdemekben megöszült férfinak, a kinek 50 éves jubileumát nem rég ünneplték azt nemesak városunk lakossága, hanem az egész megye tudja, sőt mi több, városunk közigazgatása terén szerzett érdemei még a magasabb körökben is, a központban is ismervék, minek tanubizonyossága, hogy pár év előtt ő felsége apostoli királyunk által a Ferencz József lovagrenddel díszítettett föl.

Jelen soraimban nem szándékom az említett férfinak száz és száz nemesebbnél nemesebb érdemeit újból elősorolni, mert nem vagyok arra hivatva, csupán mint társadalmi életünknek 48 év óta zászlóvivőjét, továbbá a kis-szebeni „Olvasókörnek“ teremtményét s egész a mai napig való állhatatos és érdemes elnökét szándéksom őt bemutatni.

U volt az, ki akkori jó barátjaival s különösen Vittenberger Samu, akkor még mérnök, jelenleg városi kapitánnyal a város értelmiségét arra bírta, hogy jó, hasznos és mulattató egylet, azaz olvasó kör alakításához fogjanak, megjegyezve, hogy az ahhoz szükséges lakhelyiséget saját házában ingyen ajánlotta föl; ő az, ki nevezett barátjával együtt egész a mai napig nem szűnt meg e kör tagjává lenni.

Adja az ég, hogy e férfi, városunk polgármestere még számos éven át működhessek városunk fölvirágoztatásán s hogy áldásos ittműködése emlékezetes maradjon a lehető legtovább!

Az olvasókört illetőleg a következőket jegyzem meg:

Jelenleg a kör saját pénztárából fizeti a szállást, évenként 100—120 frtot; gondoskodik a kivilágítás s a fűtésről, nemkülönben a kiszolgálásról is.

A lakhelyiség kellőleg be van butorozva (saját butor) van azonkívül egészen új tekeasztala s vagy 300 kötetű könyvtára is.

Ezen könyvek az olvasókör javára rendezett táncmulatság feleslegeiből szerzetett be; ily czelu táncmulatság február hó 7-én is fog rendeztetni, melyre a nagyjérdemű közönség becses figyelmét s kegyes pártfogását jó előre kikérjük.

A körnek jelenleg 64 tagja van és pedig 60 beltag 6 frtnyi évi díjjal s 4 kültag 3 frttal.

A körnek járó hírlapok a következők: Egyetértés, Pesti Napló, Vasárnapi Ujság, Bolond Istók,

(egy a sok „czifraság“ közül!) egyszerre lerójjam, midőn ajtómon szerényen kopogtattak.

A „szabad“ szóra egy igen gyanus személyiség toltá be csekélységét szobámba, s őszintén meg kell vallanom, hogy nagyon is megijedtem, midőn az illetőben egy, a végrehajtásoknál becsüsi minőségben fungáló uri emberre ismertem.

— Gratulálók uraságodnak a házvételhez!

Hm! ez az ember tán eltévesztette a kilincset s most abban a boldog hitben ringatja magát, hogy itt nagyszerű hypotheca van . . . egy egész ház.

— Barátom, én csak kártyaházakat szoktam építeni s azokat is rendszeren lefújja a szél.

— Méltóztassék megbocsátani, az a ház, melyet meg tetszett venni, valóságos kőház, itt van a fundamentjuma a kezemben.

Kíváncsi voltam arra a fundamentumra, melyet egy rozoga vén ember is el bír tartani az öt uja közt; utána nyultam a papirosnak s csak akkor kezdtem tágra nyitni a szememet, a hogy megpillantottam ékesen nyomtatott címet, mely hangzott emígyen: „Fizetési meghagyás“.

— Igaz lelkekre esküszöm az úrnak, hogy ez a dokumentum, mihelyest bizonyos fizetés meghagyását rendel; nem szólhat nekem, . . . ezt beláthatja minden normálisan gondolkodó ember, mert én absolute semmiféle fizetéseket nem szoktam teljesíteni; a lakbérémmel is már a harmadik esztendőben járok s még mindig az elsőben keresendők a fizetési teljesítések képzelt feljegyzései. Mondom magának, ez faktum! A házi uram csupán azért tűr, mert fél, hogy valami „Karczolat“-ban még le találjam karczolni a gorombaságait; szóval biztosítom, hogy — ha egyáltalában nincs kedve karczoló fotograf-készülékem elébe ülni — fogja ezt a „gyászjelentés“-t s pusztuljon vele!

Sárosmegyei Közlöny s legújabb az Eperjesi Lapok is megrendeltetni fognak, Pester Lloyd, Neue freue Presse, Armeé Zeitung és Fliegende B'ätter.

A kör jelenlegi tisztikara:
Elnök Ribóssy József, alelnök Szepassy Daniél, jegyző Havrillay Sándor, ügyvéd Wittenberger Emil, pénztárnok Krausz István, könyvtárnok Albrecht István.

Választmányi tagokul beválasztottak: Mazalik Ágoston, Zimka János, Rappensberger Vilmos Strauch Béla, Pilsy Antal, Vittenberger Emil, Törös József, Taly Emil, Spiegl Vilmos, Kozák, József es. kir. százados, Ugarkovics M. es. kir. százados, br. Bottner Árpád es. k. főhadnagy.

R. F.

Különfélék.

— Az új kanonokok beiktatása mult hó 27-én ment végbe Kassán, szokott ünneppályességgel a papnövelde templomában, Szabad Ferencz nagyprépost és püspöki helynök által, a midőn is Desseffy sárospataki apát-plebános idős, Pagács Ferencz theol. tanár ifjabb mesterkanonoknak, Hajtinger János töltészei esperes-plebános pedig címzetes kanonoknak lett beiktatva. Liszkay Ferencz forrói plebános nem fogadta el cím. kanonokká való kineveztetését.

— Dr. Berzeviczy Albert megyénk nagy fiát a trónörökös szintén meghívta az „Osztrák-magyar monarchia irásban és képekben“ című munka szerkesztésében való részvételre.

— Balogh Andor, köz- és váltó ügyvéd, országgyűlési gyorsíró előadásait a budapesti tudományos egyetemen a „magyar gyorsírásból f. évi február 4-ikén d. u. 6 órakor“, a parlamenti gyorsírásból pedig f. é. február 1-én d. e. 11 órakor fogja“ a II. sz. (régí épületi) tanteremben megkezdeni. — Budapest 1885. január 27. é.

— Kinevezések. Báró Luzsénszky Zsigmond a fővárosi rendőrséghez II. oszt. fogalmúzóvá neveztetett ki; a kassai kir. postaigazgatóság pedig Alsó-Szalókra Gminzky Bertát nevezte ki postamesternőnek.

— Gazdasági tudósítás. A földmivelési-, ipar- és kereskedelemügyi magy. kir. miniszter ifj. Péchy Antal, Bornemissza Lajos és Leuchtag Manó sárosmegyei lakosokat, Sáros-megye felső-tarcsai járására nézve az állandó gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— A villanyos kivilágítás úgy látszik, hogy mégis csak tetet nyer, amennyiben a budapesti Ganz & Comp. czég már lektűdte az erre vonatkozó tervet s költségvetést a villanyos kivilágítás kérdésével foglalkozó városi bizottságnak. A terv szerint akár iv-, akár izzólámpák állíthatók fel, a szerint, a hogy a városnak tetszeni fog. Csak aztán ne késsék soká a „placetum“!

— A „Széchenyi-kör“ mult hó 25-én üléselt igazgató-választmányja elhatározta, hogy az évi közgyűlést február hó második felében fogja megtartani, miről a tagok annak idején meghívók által fognak kiértesitetni.

— Csóka Sándor kassai szintársulatától — a mint értesültünk — Pajor Emilia, Németh János, Kazaliczky Antal, Follinusné, Boross Lajos Balassa és Ebergényiné megválnak. Tagadhatlan, hogy az igazgató legjobb erőt veszi el bennöki de másrészt Csóka urban is feltételezünk anny, tapintatot, hogy társulatát ismét ki való erőkkal fogja kiegészíteni, ha hozzánk készül jönni.

Ennyire még soh'sem igyekeztem embert kaczapizálni — s a gyanus ember még sem akarta visszafogadni az adott ajándékot.

— Elfogadja a teius úr a „Fizetési meghagyás“-t, vagy nem?

— Nem én, ha mindjárt arany betű is ragyogna rajta! Különben tudja mit, t. úr? egyszerűen nem vagyok itthon; ismétleten ajánlom, hogy jó lesz eltűnnie ezzel a zaklató czédulával, mert . . .

Már haragudni kezdtem, s ilyenkor nem álllok jót magamért.

— Kijelentem, kérem alásan, hogy ez esetben kénytelen vagyok az aajtárára kiszegzetetni a „meghagyás“-t.

— Nem bánom én, ha mindjárt magára a kapura is!

Ha én nem bántam, ő még kevésbé. Ezüst csengéssel hangzott a fülembé a kalapács kikapja, mely ajtómrá szegezte azt az egyetlenegy télt, mely a Luther 92-tőjénél határozottan veszedelmebb volt — financiális tekintetben!

A kíváncsiság győtőrt, s mikor magamra maradtam, mégis csak levettem végigolvasandó a saját — temetésemet!

Abban a bizonyos „Fizetési meghagyás“-ban egyszerűen az mondatott, hogy „Füller Győző Szedlacsek Pétertől egy, 1884. január hó 30-án kelt szerződés szerint megvett egy házat 2000 forintért, miért is átíratási illeték fejében sziveskedjék az x-i adóhivatalnál 30 napok leforgása alatt 86, azaz nyolczvanhat o. é. forintokat lefizetni.“

Hát erre én csak azt mondom, hogy nekem 86 forintom soh'sem volt egy summában zsebemben, miből elég világosan kúszthati a magas kincstár, ha tud logice gondolkodni, hogy 2000 forint-ról ép olyan fogalmam van, mint a mennyeknek

— **Nyilvános beszámoló és hála-köszönés.** Az eperjesi kir. kath. főgymnasium szegény tanulóit segélyező egyesület javára f. hó 24-én rendezett hangverseny és táncestély alkalmából befolyt: a) számított ülések és állóhelyekért 529 frt 50 kr. b) felülfizetések és alkalmi adományok 122 frt 50 kr. és egy 10 frankos arany, összesen 652 frt és 10 frank. A kiadás összesen 355 frt 79 kr. marad az egyesület céljaira 296 frt 21 kr. és 10 frank. A felülfizetések és alkalmi adományok összegéhez hozzájárultak a következő urak: Péchy Zsigmond alispán, Szinyei Merse István és Pál földbirtokosok, Vilecz Ágoston t. kanonok, 10—10 frttal, Berzeviczy Tivadar k. tanácsos, Eperjesi angolkisasszonyok, Hódossy Imre országgyűl. képviselő, Imre László földbirtokos, Kassai székesegyházi káptalan, dr. Schmidt Gyula országgyűl. képviselő 5—5 frttal, Mattyasovszky Tamás főispán, Vilecz István kir. tanácsos 4—4 frttal, Holländer Leo 3 frt 50 krral, Kaczinovszky Ede apát, sárosi főesperes, Zavačsky Szilárd kereskedő 3—3 frttal: Dobay Sándor kir. körjegyző, gróf Wengerszky Hugó 2 frt 50 krral, Antal Károly esperes, Bornemissza Ádám országgyűlési képviselő, Dessewffy Kálmán es. kir. kamarás, országgyűlési képviselő, Lesska István országgyűl. képviselő, Podracszy János, Schröpter Antal cukrász, Sziklay Henrik könyvkereskedő, Vilecz Ignác es. k. udv. tanácsos, 2—2 frttal, Stancel Bela kereskedő 1 frt 50 krral, Benczúr József földbirtokos, Berger Armin, Bohrandt Vilmos és Klein Ignác kereskedők, Kösch Árpád nyomdatulajdonos, Podracszy Antal és Roncsinszky Róbert kereskedők, Saárossy István plébános, Tahy László földbirtokos, Thror Gyula kereskedő, Vilecz Boldizsár földbirtokos, Vilecz Ferencz kiérd. plébános 1—1 frttal, Görgey Sándor földbirtokos 50 krral, végre Pletényi Endre apát-plébános egy 10 frankos arannyal. A terem kivilágítására ajándékoztak fagyany-gyertyát a következő czégek: Lillia B. D. és fia, Fried Mór, Holenia L., Oszvald Dániel, Linkesch Károly 4—4 fontot, Guttman Ede, Kozma Lajos 3—3 fontot, X. Y. Herskovics Mór 2—2 fontot. A cs. és k. 67-ik számú soraered parancsnoksága kedvezményes díj mellett bocsátotta az ezred zenekarát a rendezőség rendelkezésére, az „Eperjesi Széchenyi-kör” díj nélkül engedte át az egyesület zongoráját és az „Eperjesi társadalmi egyesület” felényire szállította le az egyesületi helyiségek nyitvatartásának szokott díját. Miudezen kegyes adományokért és kedvezményekért fogadják a nevezett urak és testületek a segélyegylet legőszintebb halanyilvánítását. Végül pedig — habár legelőkelőbb helyen kellene — mely hálaérzettel említjük Mária Irén, Keczer Ida, Ludmann Paula és Windt Marianna urhölgyeket, az eperjesi dalegyesületet és a katonai zenekart, kik áldozatkész és művészies közreműködésükkel az estély sikerét előmozdítani méltóztattak. Eperjes, 1885. évi január 28. A rendezőség.

— **Adomány.** Antal Károly téhanyi alesperes a „Sárosmegyei egyesület” javára a lemeszi szolgabírói hivatalnál 6 frtot tett le, mely nemeslelkű adomány nevezett egyesület javára át is szolgáltatott. A nemesen gondolkodó lelkész fogadja e téren a legőszintebb köszönetet jótékony adományáért.

— **Újonczok összeírása.** A városi kapitányi hivatal az 1885. évre az újonczok összeírását már befejezte, melynek tanúsága szerint — a más évek arányához képest — a hadkötelesek száma csekély s úgy látszik, hogy a fősorozásnál hátralek mutatkozott, amennyiben az I. korosztályba csak 64 (1884-ben 94 volt), a II-ikba 59 s a III-ikba 35, összesen 158 hadköteles iratott össze. Ezek közül

országáról, melyet sohasem volt szerencsém látni (s talán nem is lesz!), ergo azt a bizonyos házat meg se vehettem, legfeljebb, ha valami meczénás tette meg velem azt a tréfát, hogy vett ilyet a számomra meglepetésül, — nekem csupán a „hivatkozott” 86 forintokat hagyván kifizetni nagy kegyesen!

Az erőszakkal rám tukmált „meghívó” az illetéktiszabási hivatal volt aláírva, mint „mulatságot rendező bizottság”. Fogtam magam s ellátogattam a „rendezőség irodájá”-ba, hogy kimentsem magamat e reám nézve feszélyes multság részvételétől. Ott nagyon előékenyen fogadtak s én már hajlandó voltam elhinni, hogy kimentésemet tudomásul veszik. Azonban nagyon csalatkoztam, mert midőn a kölesönös felvilágosítások véget értek, az én örökös „nem fizetek” refrainjeimre a válasz mindig egyformán hangzott, hogy — A 86 frtot muszáj lefizetni, — ez jótékony czélú multság, — a kincstár részére rendezetik, — az pedig nem károsulhat.

Hiába beszéltem én, hogy Szedlacsék Pétert nem ismerem, még a nevét sem halottam soha, — a válasz mindig csak az volt, hogy — Muszáj fizetni! — Vagy, ha már e p e n s e g g e l nem tetszik, tessék reklamálni.

Hiszen reklamálni, reklamáltam én már akkor is eleget, mert ugyancsak nem kíméltem a hangomat, hanem mikor a „muszáj fizetni” mindig erőlyesebben kezdett csengeni, bizony megszeppentem egy kicsit s gyöngébbre fogtam a szót.

— Ha már ennyire vagyunk, könyörgöm alásan felvilágosítani engemet, hogy miféle bázison csinálódott ez a „Fizetési meghagyás”?

— Magán az adásvevési szerződésen.

— No, már azt mégis szeretném látni?! — neveték kedélyesen.

29 újoncz 1—1 év előtt minden engedély nélkül Amerikába szökött meg. A sorshuzás f. hó 21-én tartatott meg.

— **Műkedvelői előadás.** A vöröskereszt-egylet javára f. hó 14-én rendezik mákedvelőink az annyira várt előadást a városi színházban a 67-ik gyalogezred zenekarának közreműködése mellett. Ez alkalommal szüret kerül a „Szikra” című 1 felvonásos vígjáték, melyben Horváth - Krajzell Aranka s Kuzmik Margit úrhölgyek és Dr. Horváth Ödön úr fognak szerepelni. Ezt követi jelenet és hatos dal a „Lucia di Lammermoor” dalmű II-ik felvonásából, melyben Putschalko Marianne s Haitsch Ika úrhölgyek — és Lindenwaldi Czetsch, Rutvay, Toronyi Béla és Szuhaj János urak fognak közreműködni. Végül jön a program legérdekesebb pontja, az „Élőképek” előadása a Kohout karmester által összeállított zene kísérete mellett. A képek a következők: 1) Jelenet Shakespeare „Szentivánéji álom” című szinpadí meséjéből; 2) „Rezia menyasszonyi díszben” Wieland Oberonjából; 3) „Stuart Mária királynő s Rizzio”; 4) „Dobozó Mihály”; 5) „Stuart Mária s Erzsébet angol királynő a fothringhay-i parkban” s 6) „Felhívás tánczra” roccoco kép. Ezen élőképeket szinlap szerint Kuzmik Jenny, Mattyasovszky M. Mész Irén, Kählig Eugenia, Úsz Ottilia, Szinyey Zsófi, Dessewffy Anna, Szinyey Etelka, Dessewffy-Papp Ervin, Palszky Zsófia, Krajzell Malvin, Neudecker Józsefné, Berthóty Vilma, Keczer Mariska, Kovaliczky Jolán, Mattyasovszky Anna, Putschalko Cornélia s Semsey Natália úrhölgyek — és Micsesi Frigyes, Nagy Lajos, Szinyey István, Kubinyi Hugó, Toronyi Béla, Körtvélyessy Béla Schivitzhoffen Hugó, Semsey Feri, Szinyey Pál, Szinyei Béla, Aranyossy, Haitsch, Justh, Nyékegyi, Tomka István urak és Dessewffy Sándorka fogják előadni. Az érdekesnek ígérkező előadást Semsey Cornélia úrhölgy és Kählig Ede alezredes úr rendezik, ami elég garanciát nyújt arra nézve, hogy az pompásan is fog sikerülni.

— **Állami segély.** A kis-szebeni községi iskola részére az 1884—5. tanévre a nméltóság m. kir. vallás- s közokt. miniszterium 867 forint segélyt adott. Az iskolaszék örömmel vette tudomásul e kedvezményt, melyért a magas kormány s különösen Berzeviczy Tivadar, kinek fáradszatlan buzgalma s közbenjárása eszközölte ki azt, — legmelyebb köszönetét nyilvánítja.

— **Az iparos iskola,** melynek vezetése az itteni kir. kath. főgymnasium derék tanára, Lasztkay László úrra bízott, ma már valósággal erősen működik. A mint hallottuk, a tanoncok kedvvel járnak el a tanórákra, habár egy-két iparos még most is nyakaskodik s semmi áron sem akarja tanonczait az iskolába bocsátani. Reméljük azonban, hogy a hatóság megtöri e konok mesterek káros ellenszegülését.

— **Utánzásra méltó példa.** A hertneki hercegi uradalomtól legközelebb egy lengyel zsidó 100,000 drb. tölgyfát vett meg, melyekből deszkákat fog vagatni. E végből egy nagy gőzfűrészt épített Hertneken, mely 15, mond tizenöt álló esztendeig fog működni. Képzelték, hogy az ottani népek olyan szép keresete lesz, mely ha jólétet nem is biztosít számára, de a nyomortól mindenesetre megóvja. Mily czelszerű dolog volna, ha minden nagyobb uradalmon ehhez hasonlóan oda hatnának, hogy a környékbeli lakosságnak mód nyujtassék a keresetre s megélhetésre. Akkor bizonyára nem vándorolna ki felvidéki népünk Amerikába, mert megtalálná itthon is azt, a mit ott különben nagy ritkán talál meg!

— **Veszélyes templom.** A somosi templom, mint építészeti szempontból veszélyes, — már hónapok előtt be lett zárva az alsó-tarcai szolgabírórság által. A templom még most is zárva van, mert a patronátus eddig még semmi intézkedést nem tett, minélfogva a somosi hívek abba a kellemetlen helyzetben vannak, hogy templomukban már jó régen nem dicsérhetik az Urat. Bizony nem erőltetné meg magát a patronátus, ha kijavíttatná a híveket beszakadással fenyegető istenházat.

— **Kifordult.** A mult héten Licsért tájékán egy budaméri illetőségű ember szekere találkozott egy Eperjes felől jövő sószállító szekerevel, s midőn ez előt ki akart térni, oly szerencsétlenül hajtott, hogy szekerevel együtt kifordult az út melletti árokba s az esés következtében azonnal szörnyet halt. Igen nagy hiba, hogy az ilyen emel'ebb utakon niucsen kerékvető, melynek hiányát a szerencsétlen budaméri ember nagyon is megérezte.

— **Magyar közjegyző Amerikában.** Nem régeben az itteni telekkönyvi hivatalnál egy ajándékozási okmányt nyujtottak be, melyen a következő záradék olvasható magyar nyelven: „Elöttem, Bloch József, hites jegyző előtt Ohio állam, Chicago kerület Cleveland városában megjelent Glück Jakab, kit személyesen ismerek és a nálam bemutatott ajándékozási okmányt az alantirt tanuk előtt irta alá.” — Érdekesnek tartottuk ez esetet felemlíteni, mely fényes bizonyítéka annak, hogy a magyar ember bárhol lenne is, legörömestebb használja édes hazája nyelvét, ha csak teheti ezt.

— **Rokonai viszonyban álló egyének** mint szolgabíró és szolgabírósegéd egy és ugyanazon járásban szolgálhatnak. Ezen kérdés a belügyminiszter által a Torda-Aranyos, Temes, Torontál, Abauj-Torna, Arad és Szatmár megyékben előfordult ily nemű esetek alkalmából akképen döntetett el, hogy egymással közel rokonsági és sógorági viszonyokban álló egyéneknek egy járásban szolgabírói és szolgabírósegédi minőségben való együtt szolgálása, a községalkalmazat érdekei szempontjából helyet nem foglalhat, s az ily esetekben az egyik tisztviselőnek más járásba leendő alkalmaztatása iránt a megye közönsége van hivatva intézkedni.

— **Csavargók letartóztatása.** Csendőreink a mult hónapban T.-Raszloviczán nyolcz igazolvány nélküli, gácsországi, — Sebesen pedig egy, magát Baum Salamonnak nevező, gácsországi illetőségű csavargót tartóztattak le. Jellemző, hogy az észak felől bejött csavargók nagyobbára a szekesői s makoviczai járás falvait lepik el, a mi arra a véleményre jogosít, hogy ott leginkább hiszik magukat biztonságban. Nem birjuk eléggé figyelmébe ajánlani csendőrségünknek e veszedelmes vidéket.

— **Tűzeset.** Sárpatakon mult hó 15-én, délután 1—2 óra között kigyuladt a Klinek András sertésölője, melytől aztán a szomszéd Pongrácz Pál házának a fedele is tüzet fogott s leégett. A kár 300 frtra becsülhető, minek ellenében a ház 400 frt erejéig volt biztosítva. A gyanú egy Konyak Miklós, ujszandeczi illetőségű egyénre hárul, kit Pongrácz Pál elkergetett szolgálatából.

— **Gyarló fűtés.** A kassa-oderbergi vasútvonalon a II. o. kocsikban még most, midőn oly irgalmatlan hidegek uralkodnak, „meleg víz”-zel fűtenek. Nagyon is helyén volna a langy-meleg vasesővek helyett a kályha-fűtést alkalmazni itt is, mint a III. oszt. kocsikban, mert az utazók a „mérsékelt” levegőjű kupékban ép oly biztosan ki vannak téve a meghülésnek, akár csak végig gyalognak az utat.

ez ellen a végzés ellen az apellátát a ministeriumhoz.

Onnan is szerencsésen lejött, azzal a különbséggel, hogy ott már meg is leleltették „a láza t o s” kérvényemet s ráadásul, hogy még nagyobb legyen a károm, bekívánták az adásvétel tárgyát képező házra vonatkozó telekkönyvi kivonatokat.

Ujabb 10 frtnyi költség! Összes vagyonomat zálogházi czédulákba fektettem, hogy a nagy kiadásokat, melyekkel ártatlanságomat keresém — elviselhessem.

Most legalább azonban meg volt az a nagy örömem, hogy a telekkönyvben végre nyitjára jöttem a dolognak.

A telekkönyvben ugyanis nem „Füller Győző”, hanem „Fülles Győző” állt. A szerencsétlen másoló „s” helyett „r”-et irt a szerződésbe — s így lettem én egy nagy félreértés áldozatává, mely 30 frtba, hosszadalmas járás-kelemben, felvilágosítások s ügyvédi tanácskozásokba került.

A magas kincstár persze minderről nem tehet, mert hiszen ő nem köteles utána néz ni a dolognak!

„Tessék fizetni, vagy reklamálni!” . . . ez olyan világosan s udvariasan van mondva, hogy akár melyik együgyű paraszt is megértheti, aztán még csak pénzbe sem kerül, — legfeljebb, ha reklamál! — Persze a kincstár nem csinálhat reklamációt, mert az derogál neki, — a fiskális pedig ingyen még a nevét sem írja alá!

Ez a „hivatalos” eljárás annyira elvette a kedvemet bármi néven nevezendő háztól, hogy még a t. házat sem állhatom ki, sőt hogy házban ne lakjam, kibéreltem egy vityillót, melynek ajtajára alig lehetne kiszzegezni a „Fizetési meghagyás”-t, mert bizonyosan összedőlne a kipp-koppások alatt . . .

— **Öngyilkosság.** Kis-Szebenben nem régiben egy zsellér életuntságból (?) öngyilkossá lett. A szerencsétlen erősítőül először hatalmasan felpálinkázott s beszámíthatlan állapotban dőtte az éles kést szívébe, mely örökre véget vetett életének. Nagyon sajnos körülmény s mindenesetre veszedelmes társadalmi baj, hogy már a kisebb községekben is, hol azelőtt évek alatt alig fordult elő eset, mindinkább lábra kezd kapni az öngyilkossági s gyilkolási mánia!

— **A bártfai fürdő.** — mint tudjuk — Bártfa város tulajdona s jelenleg házilag kezelik a tulajdonos által. Korántsem szándékunk a várost rosszhiszeműleg vádolni azért, hogy a fürdő, daczára előnyös voltának, nem bir azon magaslatra emelkedni, melyen a külföldi hasonrangu fürdők allanak, hanem azt az egyet jó lélekkel ajánljuk a városnak, hogy sokkal czélszerűbb volna a fürdőt bérbeadni, természetesen szolid, jó névvel bíró s teljes garanciát nyújtó bérlőknek. A város, — mondjuk ki őszintén — nem igen töri magát hogy e nagy hirre jogot tartó gyógyhelyet emelje s megelégszik azzal, ha a bevételek fedezik a kiadásokat, — míg ellenben a magánbérlők már csak a saját érdekükben is erősen azon volnának, hogy minél több vendéget nyerjenek s így kénytelenek lennének a fürdőt bár nagy áldozatok árán is díszíteni, javítani, szóval emelni. Itt volna az ideje, hogy a város behatóan gondolkodjék a fürdő híres „léte vagy nem léte“ fölött, mert ha továbbra is megmarad a régi állapot, — bár sajnálattal, — de biztosan koustatáljuk, hogy évről-évre veszíteni fog értékéből, minek kárát első sorban Bártfa városa fogja érezni.

— **Bitang pulyka.** Szép piros tarajával hetikén sétálgatott vala egy jóízű husu pulyka a város piacán. Az oktalan állat gondolta fel, hogy manap még a kutyá sem grasszalhat „medájlón“ nélkül, a miért aztán meg is adta az árát, mert egy épen arra czirkáló „Andris“ bácsi által tüstént elfogott s becipeltetett vala a városi kapitányi „Mihasz-naneum“-ba, hol már 10 álló napja élvezi az ingyen kvártélyt s a város kosztját. Eddigelé még nem akadt tulajdonosa s alig hisszük, hogy akadna ezután is, mert az „ellátási“ költség körülbelül máris felrug annyira, mint a menyibe egy kényes pulyka belekerül.

— **Egy fekete szőrű vadászkutya** még mult hó 15-én csatlakozott Szabol Péter, hradsz-kői lakoshoz Zabava tájékon s még most nevezett-nél élvezi a vendégszeretetet. Gazdája hatóságilag kerestetik.

— **Szomorú végeladás.** A legutóbb megtartott sátoros vásár alkalmával Böhm József s Teitelbaum Helén, helybeli ruhakereskedők, hogy minél könnyebben tudhassanak áruikon, iparhatósági engedély nélkül végeladást rendeztek. Óriási falragaszok csalogatták a vásáros népet a végeladás színhelyére. Az egészben csak az volt a baj, hogy a nagy plakátokat a rendőrség is észrevette, minek folytán a végeladási hirdetményeket tüstént elkobozta. A szépen induló végeladásnak most aztán valószínűleg az a szomorú vége lesz, hogy az iparhatóság a „végeladók“-at a törvény értelmében úgy 100—100 frtnyi pénzbürségben fogja elmarasztalni. „Ember tervez, — törvény végez!“

— **Szivtelen anya.** A mult napokban egy ismeretlen nő a Berger-szálloda udvarában sutytyomban ott akarta hagyni mintegy 6 hónapos gyermekét, azonban az arra járók még idejekorán észrevették gonosz szándékát, letartóztatták s átadták a rendőrségnek. Midőn a városház feje kísérték, utközben kétségbeesetten egyre csak azt

kiabálta, hogy neki nem kell a gyermek. A mint sejtik, a nőnek nem egészen tiszta az esze.

— **Nagypénteki kantáté.** Kohout Lipót, a helyben állomászó 67. ezred derék karmestere egy nagypénteki kantátét szerzett, melyet szakemberek nagyon dicsérnek, miért is felhívjuk az illetékes körök figyelmét, valjon nem volna-e ezen darab nagypénteken előadható a nagy templomban!

— **Amerikából.** A mint a New-Yorkban megjelenő „Amerikai Nemzetőr“-ben olvassuk, Pankuh József eperjesi (Sárosm.) születésű 21 éves magyar f. hó 8-án a „Magyar Egylet“ helyiségeivel egy házban (72 E. 4-ik utca) lakó fivérének Pankuh Frigyes felkereste és tőle pénzt kért; — Frigyes több ízben segített már fivérének, de ez nem szerette a munkát, s magaviselete az utóbbi időben annyira elaljasult, hogy józan gondolkodású és szorgalmas bátyja megszakított vele minden összeköttetést, midőn meggyőződött arról, hogy segítsége által sem képes azt megjavítani; ez okból öcsese kérelmét megtagadta és hogy tőle szabaduljon, a magyar egylet helyiségeibe ment. Este 10 órakor, midőn Pankuh Frigyes lakására akart menni, a lépcsőkön fivérével találkozott, ki újra pénzt kért, s midőn kérelmére tagadó választ kapott, forgó pisztolyból kétszer bányára lött, ki segítséget kialsza, támolygott vissza az egylet helyiségeibe, míg az orgyilkos elmenekült. Pankuh Frigyes ezután a „Bellevue“ kórházba szállították, s a vizsgálat során az derült ki, hogy az egyik golyó tüdőjébe furdott s felgyógyulásához kevés a remény. A tettes még aines elfogva.

— **Pályázat csavargók számára.** Az igazságügyminiszter azt jelenti a belügyminisiteriumnak, hogy az ország törvényhatóságai, daczára a megtörtént felhívásnak, az aszódi javítóházba még egyetlenegy csavargó gyermeket sem küldtek. A miniszter ennélfogva a javítóház czéljait ismertető irat kíséretében újlag felhívja a törvényhatóságokat, hogy a csavargó gyermekeket a nevezett intézetbe küldeni, illetőleg ajánlani el ne mulasztják. — Bizony, bizony bajos is csavargót találni ebben az országban!

— **A mulatság vége.** Szinye-Ujfalván Gaezko Lászlónak a háza nagy vendégszeretetéről híres. A gazda a mult napok egyikén meghívta magához egy kis pálinkára Bendig Peter, Halykó József, Ouderesa Imre és Kelemes János, ottani lakosokat. A szerény vendégek azonban valahogy összekocczantak az isteni pálinkán s tisztességesen hajba kaptak. A házigazda ez egyszer azonban kockázattá vendégszerető jó hnevét s a verekedőket egyszerűen kidobta lakásáról. Az ebrudon kitétt urak aztán kint folytatták a verekedést még pedig oly dühösen, hogy Kelemes János fején kövekkel életveszélyes sebeket ütötek; Ouderesa Imre pedig könnyű sebeket kapott. A másik két vitéz a kóterben átkozta most verekedő természetét.

— **Öngyilkosság-e vagy gyilkosság?** Dubina községben m. hó 26-án Goliás András nevű legény egy fonó-estélyen részt vevén, kedélyes mulatás közben Havalek József legényével összeszólkoczott, a mely ügyet rögtön ökölpárbajjal intézték volna el, ha a többi ott lévők meg nem akadályozták. — Rövid idő múlva a semmi rosszat nem sejtő Goliás haza indulván, ellenfelétől orozva megtámadtatik, a ki rajta késsel 6 kisebb szurást ejt, erre dulakodás támadt közöttük, melynek eredménye lett, hogy H. ellenfele bőrét még több helyen lyukasztotta ki. — Az ügyet elsimítandó. H. anyja és a megsebesült között azon egyezés jött létre, hogy az asszony öt addig fogja magánál ápolni míg felgyógyul. — A mint hírül vesszük. G. f. hó 4-én megmetszte volna nyakát. — Az igazság-

szolgáltatás van hivatva kideríteni vajjon ezen véres drámában öngyilkosság-e vagy gyilkosság forog fenn.

— **Legmulattatóbb és legváltozatosabb tartalmú lap** ma a „Pesti Hirlap“. Nincs egyetlen száma, melyben vagy országgyűlési, vagy kaszinói, színházi s egyéb humoros karcolatokat, továbbá külföldi (párisi) meg hazai jó adomák, élecek, mulattató tárcák ne volnának. Ellenben unalmas, vagy nem napi közleményre a Pesti-Hirlapban soha sem akadhatni. Az unalmas tárgytól vagy kidolgozástól úgy irtózik a Pesti Hirlap, miut az ördög a tömjéntől. De nem is csoda, mikor rendes munkatársai közt foglal helyet legkedveltebb elbeszélő íróink s ma szinte páratlanul álló jeles humoristánk Mikszáth Kálmán mellett két legjobb éleztlap szerkesztők: dr. Agai Ádolt (Csicséri Bors), és Bartók Lajos (Don Pedro) a lap belmunkatársa. Tarcáit a legkedveltebb s legügyesebb tollu újabb és régiebb íróink írják; vezércikkeit pedig első rangu pupilicisták, kik a lap szabadalvú és független iránya mellett különböző pártállásai dacára szépen megférnek egymás mellett: mint Pulszky Ferenc, Törs Kálmán, Beksics Gusztáv, Pesty Frigyes, Borostyáni Nándor, dr. Kenedi Géza fel. szerkesztő, stb. Két speciálisa a Pesti Hirlapnak, hogy hétfőn és ünnepek utáni napon is 4 oldalas, albumba köthető zenemellékletet ajándékoz, tehát 70—80 érdekes zenedarabot évenként. Előfizetési ára mindezek mellett igazán jutányos negyedévre 3 frt 50 kr. egy hóra 1 frt 20 kr. Mutatványszámokat levelezőlapon kitejezett óhajra egy hétig ingyen küld a kiadóhivatal (Légrády testvérek, Budapest, Nádor utca 7 szám.)

Kis lutri.

Bécsi húzás január 24-én: **8. 37. 38. 11. 3.**
Büüri húzás január 28-án: **39. 41. 47. 61. 52.**

Felelős szerkesztő: **Hedry Bertalan.**

Kiadótulajdonos: **Haitsch Lajos.**

NEM HIVATALOS ROVAT.

Előnyös alkalmazást

nyernek: kereskedők, ügynökök, hivatalnokok, magánzók, stb., kik osztrák-magyar állam- és dijsorsjegyek havonkénti lefizetések melletti eladásával az 1883. évi XXXI. törvényzikk értelmében, foglalkozni óhajtanak; némi tevékenység mellett havonként 100 egész 300 frtnyi jövedelemre számíthatni. Ajánlatok a jelen foglalkozás megnevezésével intézendők: A

**Fővárosi Váltóüzlet-Társasághoz
BUDAPESTEN.**

6—1

BERNOVITS GUSZTÁV

ujonnan berendezett és felszerelt

könyvnyomdája

ajánlkozik

mindennemű könyvnyomdai munkák

☛ a legújabb ízlés szerinti elkészítésére. ☛

Die echten, echten, schleimlösenden Joh. Hoff'schen Brustmalzextract-Bontens sind in blauem Papier.

Joh. Hoff's Malzextract-Gesundheits-Bier 1 Flasche 60 fr.	Johann Hoff's concentrirtes Malzextract 1 Flasche fl. 1.12, 81. Flasche 70 fr.
---	--

Von medicinischen Capacitäten, wie in Wien: Professoren Dr. v. Bamberger, Schrötter, Schützler, v. Rokitsansky, v. Basen, Finger u. v. A.; in Berlin die Herren Professoren Dr. Frerichs, v. Langenbeck, Osc. Liebreich u. v. A., verordnen solche in vielen Krankheitsfällen mit sichtlich besten Erfolgen.

Johann Hoff's Brust-Malz-extract-Bontens à 60, 30, 15 und 10 fr., nur in blauen Beuteln echt.	Johann Hoff's Malzgesundheits-Chocolade pr. 1/2 Kilo 1 fl., 2.40, 11. fl. 1.60. pr. 1/4 Kilo 1 fl., 1.30, 11. 90 fr.
---	---

Gegen Brust- und Magenleiden,

katarrhalischen Affectionen, Halsleiden, Verdauungs- und Nervenschwäche, Abzehrung, Blutarmuth und Entkräftung.

An Herrn
Johann Hoff,
Erfinder und Erzeuger der Malzpräparate, k. k. Hoflieferant der meisten Souveräne Europas, u. u.,
Wien, I., Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.

Euer Wohlgeboren! Bei dieser Gelegenheit kann ich nicht unterlassen, die Mittheilung zu machen, daß meine Frau seit einem halben Jahre mit den besten Erfolgen Ihr Malzbier gegen Schwächezustand und Husten gebrauchte, denn während meine Frau seit Jahren im Herbst und Frühjahr, trotzdem sie ganze Apotheken von Medicamenten verzehrte, vom heftigsten Husten geplagt wurde und ihre Kräfte schwanden, ist meine Frau seit dem Gebrauch des Malzbieres von allem Husten befreit und kräftig aussehend. Sie wird auch bis auf Weiteres das Malzbier gebrauchen. Ich gebe dieses Zeugniß mit dem Bemerkung, daß ich stictisch an den Gebrauch des Malzbieres gegangen, nun aber ein absoluter Anhänger desselben bin. Bitte um erneuerte Zusendung von 58 Flaschen Malzextract-Gesundheitsbier.
S. A. Ujhely, den 14. Mai 1881.

Achtungsvoll **Robert Gross,**
Oberinspector der ung. Nordwestbahn.
Kaschau, 19. November 1883.

E suchte mir directe per Bahnzusnahme 25 Flaschen Ihres vortheilichen Johann Hoff'schen Malzextract-Gesundheitsbieres zu senden. Achtungsvoll
Rudolph Baron Schell, Kaschau 92.

Herzliche Heilwünsche.
Ihr Malzextract lerne ich immer mehr und mehr schätzen. Bitte an untenstehende Adresse 12 Flaschen Malzbier und 2 Beutel Malzbonbons zu senden. Paezin, den 6. Juli 1881.
Dr. Hasper, Kreisarzt.
Herrn Johann Hudegkóvy, Notar in Nagy-Kövesd, Zempliner Comitát.

Paris. Das Johann Hoff'sche Malzextract in ein kostbares diätetisches Mittel, das allen anderen vorangeht, geeignet für schwächliche Constitutionen und anwendbar bei katarrhalischen Affectionen der Athmungs- und Verdauungsorgane.
447 5-4
Dr. W. Zimmermann,
Mitglied wissenschaftlicher Societäten.
Hauptdepot in Eperies: Josef v. Makoviczky Apoth., ferner L. Hohenia: in K.-Szeben: Viktor Imrich Apoth.

Gegründet 1847, in Wien und Budapest seit 1861.
60 hohe Auszeichnungen.

ÁRJEJYZÉK.

Bacsi tormás kolbász naponta friss	1 pár fűt	12
Pesti	"	5
Párizsi	"	1.10
Debreczeni	"	1.25
Győri fűstölt	1 drb	1.10
Kassai vagy Prágai sódar	1 kilo	1.25
Fűstölt marhahús	"	2.80
Marhanyelv fűstölt, nyers vagy főzve	"	1.35
Szalámi magyar v. veronai	1 drb	1.60
Krakói kolbász	1 kilo	2.50
Pörkölt szalona	"	1.60
Rózsá paprika 1/4, 1/2, 3/4 kilo dobozban	"	1.25
Tarhonya	"	2
Maccaroni	"	2.50
Gardinette	1 láda	3
Caviar friss dobozban	"	10
Ajóna sós gennai	"	2
Sardinal orosz páczolt olajban	1 hordó, 1/4 doboz	2.50
Ementhali sajt legfinomabb	1 kilo	40
Groyi	"	1.50
Gorgonzola	"	1
Roquefort	"	1.60
Parmai régi olasz sajt	"	3
Imperial valódi	12 darab	2.20
Megrendelhető: Plesch H. kereskedésében Budapestben.		2.40
	922 20-11	

NYRJESZEN 1885. ÉVI ÁPRIL HÓ 1-TŐL 300 HOLDON FELŐLI INGATLAN BÉRBE ADANDÓ.
Közelebbi feltételek dr. Taly Mihály megyei főjegyzőnél. 3-3

Wichtig für jeden Nervenleidenden.

Nur vermittelt **Elektricität** läßt sich ein Nervenübel gründlich beseitigen. Meine neuen **Inductions-Apparate** (Elektrisir-Maschinen), von jedem Laien leicht zu handhaben, sollten in keiner Familie fehlen. Gicht, Rheumatismus, Schwächezustände, Zahn- und rheumatische Kopfschmerzen, überhaupt jedes Nervenleiden wird durch meinen **Inductions-Apparat** geheilt. Preis eines completen Apparates mit ausführlicher Gebrauchsanweisung fl. 8.—. Einzig und allein bei mir direct zu beziehen.
Dr. F. Baeck, Triest, 2 Via Pondaes 2.
958 24-6

J. REIF, Specialist, Wien,

Margarethenstrasse 7, im Bazar,
versendet discret.

Gummi- und Fischblasen, nur echte Pariser, per Dutzend fl. 1, 2, 3, 4, feinste fl. 5.
Feinste Pariser Vorsichts-Schwämmchen, per Dutzend fl. 2-3 und fl. 4.
Suspensorium, fl. 1, 1.50, 2 und fl. 3 per Stück.
Ferner alle sonstigen Specialitäten für sanitäre Zwecke.
796 26-19

A LEGJOBB CZIGARETTA-PAPIR

a valódi
LE HOUBLON
francia gyártmány.
Cawley és Henry-től Párizsban.
Utánzásoktól mindenki óvatik.

A cigarettapapír csak akkor valódi, ha minden egyes lap **LE HOUBLON** bélyeggel és mindenik boríték az általán álló védjegygel és aláírással el van látva.

500 FEUILLES
FORMAT FRANÇAIS
Cawley & Henry
SEULS FABRICANTS.
Fac-Simile de l'Etiquette 17 Rue Beranger à PARIS.

Brogle József

gép- és rostalemez-gyára
BUDAPEST Gyár: külső-váci-út. Raktár: váci-kör-út 68.

Ajánlja minden gazdas. kiállításán kiüntetett

Trieur-jeit

váltható szitákkal.

■ Gabona tisztító-rostákat. ■
■ Tengeri morzsolókat. ■

Lyukasztott és hasított lemezek mal-mok, méhészeti és technikai ezélokra, **járgány-cséplő-gépeket** és minden egyéb gazdasági gépeket.

szabadalmazott **hármás ekéket**

○ közönséges és acél-ekéket ○
cséplőgép-lemezszitákat

Továbbá e téren a legujabbat:
SCHMID H. szabadalmazott nemzeti rostát,
1882. aug. 3-án 17,567. sz. a. szabadalmazva mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4' 4" magas 2' 4" széles, sulya 50 kilo ára 48 frt.

➔ Árjegyzékek kívánatra ingyen s bérmentve. ➔

Bernovits Gusztáv gyorssajtó nyomása Kassán, malomteza 14. szám.